

HRVATSKI LIST: izlazi svakog dana u 5 sati jutro.
Uredništvo: KRMPOTIĆ u Puli, trg. Cusloza 1. Uredništvo: Sisačka ulica br. 24. Odgovorni urednik: IVAN MARKON u Puli. - Računski se ne vraćaju. Cak. rač. anu. post. Broj 1147.

U Puli, četvrtak 19. rujna 1918.

Godina IV.

Jugoslavensko pitanje opet na dnevnom redu.

U danima, kada je gospodin Burian pozvao arcačene države na pregovaranja, kad i nemački državici izjavljuju, da ih čuje sav svet, da susreću sa nacelima od Wilsona, i da ih smatraju prihvatljivima za sav svet, putuje gospodin Tisza, kao politički „commis voyageur“ od Zagreba u Varaždin i od Varaždina u Sarajevo, da reši jugoslavensko pitanje. Gospodin Tisza i jugoslavensko pitanje, gospodin Tisza i demokracija, Tisza i Wilson! Zašto nisu pozvali slamskog kralja na pomoć, da im razmrsi čver narodnosnog problema u našoj monarkiji.

Ako nema boljih dokaza, da je u Pešti i Beču akodjer politika jedna opereta, pruža nam ga ovo sudahnute suptilne državničke mudrosti, koje je zamislilo Buriana kao prvoboritelja za demokracijska načela, a Tiszu kao rešitelja zamršenih narodnosnih pitanja po načelu samoopredjenja naroda. Da su Buriana zaodenuli rimskom togom, a gospodina Tiszu, husarskog časnika, preobukli u grčkog hoplita, bjo bi dojam manje komički, nego njihova pojava u tim najnovijim kostimima.

Pet godina traje već rat, all sve uzalud. Ništa ih ne može opametiti. Što su jučer mislili, misle još danas, kako su jučer posmatrali svet, isto tako gledaju ga i danas te si utvaraju, da mogu onom detinjastom perfidnošću, progledanom do dosade od svakog diletanta u politici, zavaravati ljude, koji mogu doduše biti neprijatelji monarkije ali za to ipak ne jednaki našim proslavljenim diplomatima, od Forgacha preko Czernina do Buriana.

Zagonetke u našoj politici nisu više zagonetne. Po nekoj birokratskoj šabloni izradjivaju se note, vode se poslovi. Posve ustaljenom i do neprobavnosti prožvačenom terminologijom, za koju se zapravo ne zna, kojega je izvora, govori se svetu i govornik si svaki put utvara, da je izvršio remek delo državničke mudrosti. I ova šabloniska politička metoda primenjuje se sada na naš narod. Njom se nastoji rešiti naše životno pitanje. A glavno jest, da se jednom šestmilionskom, zaostalom, analfabetskom narodu osigura put na more preko dvanaestmilionskoga naroda, preko tudjega područja. A to nazivaju rešenjem jugoslavenskoga pitanja. Zbog tog rešenja krenuo je grof Tisza na put i pregovara sa svim mogućim ličnostima. Bjo je primljen od bana, govorio je s drom Popovićem i sada odazi u Bosnu i čak u Dalmaciju. Mađarska traži za sebe hrvatska Primorje, tri slavenske županije, velik deo Bosne i Hercegovine i — Kotor. Vidimo, da su Mađari veoma skromni ljudi i ne traže baš ništa sem onoga, što sami trebaju. Možemo od njih mnogo da naučimo, a na temelju njihovog shvaćanja pravde i demokracije, možemo po historičkom pravu zatražiti Budimpeštu za našu Jugoslaviju, u kojoj je u 18 veku bio gotovo sav građanski stalež srpske narodnosti, ako nas ne će preteći Rumunji te zatražiti na temelju istoga prava poseta tog grada, jer je obitelj Hunyadija, kako je danas povesno utvrđeno, bila rumunjske narodnosti te je i jedan ugarski kralj prema tome bio Rumunjac.

Zanimivo jest, što piše k tome „Slovenski Narod“ u članku pod naslovom „Jugoslavenska Kriza“: Jugoslavensko je pitanje postalo tako važan faktor svetovne politike, da vlada unutarnjim položajem u nekoliko država. Vidjemo, kako je u Italiji buknuo do sad još ne rešena kriza usled jugoslavenskoga problema a svaki dan doživljujemo, kako naše pitanje uzbuđuje politiku naše monarkije te prouzrokuje među vodećim državniciima sporove i protivštine. Iz najnovije akcije Husarek-Wekerlove, koji su tako odvažni, te su na svoju ruku, a da nisu pitali za mišljenje one, čiju kožu misle strotiti, kušali rešiti jugoslavenski problem, razvila se nova kriza, koja će po svoj prilici progutati ili gospodina Husareka ili Wekerleja. Radi se pre svega, kako je poznato, o aneksiji Bosne i Hercegovine. Nekoji vele, da su propali nacrti Wekerleja i da će iz toga izoći konsolidacija, dok drugi tvrde, da je Wekerleov program već odobren i da će usled toga odstupati Husarek. Izgleda, da stojimo neposredno pred važnim odlukama. Wekerle bio je prekjucher kod cara, u Beču boravi general Sarkotić, novi zajednički ministar financija sprema se na put u Bosnu. Wekerle je jučer više sat pregovarao sa ministrom a latero grofom Zicyem, protektorom frankovačkih nacrti i sa ministrom vanjskih posala Burianom. Daskora će se videti, što su u Beču svarili. Ne radi se možda samo o bosanskom pitanju već i o rešenju „latentne“ hrvatske krize. Čemu se imamo nadati, posve je jasno. Ali štogod ova gospoda

odluče, ne će to biti „rešenje“ jugoslavenskog problema.

Za nas su sva ova natezanja i naprezanja samo izvor zabavi. Mogu gospoda u svojoj čarobnoj kuhinji variti za naš narod otrov po mloj volji, mi im ne ćemo verovati da je to lek, a pobriućemo se, da ga ispiju sami.

RATNI IZVEŠTAJI

Austro-ugarski.

Beč, 18. (D. u.) Službeno se javlja: Talijani su nastavili svoja naprezanja, da zaposednu naše položaje na Monte Pertica. Cilj njihovim je jučerašnjim, žestokom topničkom i mliškom paljbom pričačnim navalama tvorilo brdo Tasson, proti kojemu su 5 puta jurili. Neprijatelj bio je svaki put suzbijen po ljutim bojovima iz bliza. Na Monte Tomba i na Monte Solarolo suzbili smo pokušaje neprijatelja, da se približi našim položajima. Na zaravanku istočno od Anlaga privremeno veći bojevi. Brojni neprijateljski letaci bacili su na više mesta za frontom Plave i u dolini Ečave bombe, a da nisu naneli znatne štete. — Albanija: Uzduž obale suzbili smo navalu Talijanaca. Na gorakoj kosi, jugozapadno od Berata, gde smo pomaknuli naše linije unapred, bile su suzbijena neprijateljske protunavale. — Zapadno bojište: Kod c. i kr. četa ništa osobitoga. — Poglavlca generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 18. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestolja Rupprechta: Kod Yperna suzbili smo nasrtaje na obim stranama LaBassee-kanala više puta opetovane delomične napadaje. — Vojna skupina von Böhna: Pokušaji neprijatelja da se dočepa naših linija severno od žume Hautmont, kao što i delamične navale protiv Holmona i Chaulny-le-Granda, izjalovile se. — Vojna skupina nemačkog naslednika prestolja: Između Aillata i Aisne nastavile Francuzi svoje navale. Prepedne navale između Vauxallona i Allemanda a poslepodne s jakim silama i iza najjače paljbe na čitavej fronti. Neprijatelj, koji je najpre prodro u naše linije u smeru na Pinon i južno od ceste Laffaux-Chavignon, bio je protunavalom opet suzbijen. Navale, uperene proti ostaloj fronti, izjalovile se pred našim linijama. — Vojna skupina Gallwitzova: Nema osobite bojne delatnosti. — Vojna skupina vojvode Albrechta: Manji izvidnički okršaji na lorenskoj fronti i na Vogezi. — Mačedonsko bojište: Istočno od Černe stoje Bugari od 15. rujna u boju s Francuzima, Srbima i Grcima. Da se neprijatelj suzbije, bili su uloženi takodjer nemački bataljuni. — Ludendorff.

Rat.

Francuski izveštaj od 16. rujna posle podne: Između Oise i Aise trajalo je tečajem noći napredovanje francuskih četa. Istočno od Vauxallona osvojile su „majmunsko brdo“, kod čega je ostalo oko 300 zarobljenika u njihovim rukama. Dalje na jug obavljili su Francuzi Vailly. U Loreni izvedoše Francuzi napadaj u predelu Lelatreya te su dopremili zarobljenika.

Francuski izveštaj od 16. rujna u večer: Tečajem dana nastavile naše čete svoje napadaje u predelu severoistočno i istočno od Sancya usprkos nemačkom otporu te su na fronti od 4 kilometra uznapredovale za jedan kilometar. 600 zarobljenika i 2 topa kalibra 105 ostale u našim rukama.

Francuski izveštaj od 17. rujna posle podne: Severno od Aisne obostrana topovska delatnost. U Champagne izveli su Francuzi napadaj te su zapadno Maison-de-Champagne dopremili zarobljenika. Između St. Hilaire-le-Grand i Mont-sans-Nom kao što i severno od Reimsa suzbili su Francuzi više nemačkih nasrtaja.

Engleski izveštaj od 15. rujna: Tečajem noći proveo smo napaje, uspešno poduzeće na obim stranama kanala Ypern-Commies. Kod toga smo pomaknuli naše linije na fronti od preko 2 milje unapred, dopremili zarobljenika i strojni pušaka. Na bojni je front došlo u predelu Muevresa do okršaja sa neprijateljskim štrafuskim odeljenjima. Kod Sauchy i Appya pomaknuli smo naše postojanke unapred.

Engleski izveštaj od 16. rujna u večer: Na južnom delu naše fronte privede su naše štrafunske čete nekoliko zarobljenika. Kod Plogstara i

istočno od Yperna pomaknuli smo našu liniju nešto unapred. S ostale fronte nema sem obostrane topovske delatnosti ništa da se javi.

Engleski izveštaj od 17. rujna posle podne: Naše su čete uznapredovale jučer u smeru na Le Verginier, severozapadno od St. Quentina. Severoistočno od Neuve Chappelle i severozapadno od Hullucha poboljšali smo sinoć nešto naše položaje.

Talijanski izveštaj od 17. rujna: Severno od Grappe kušao je neprijatelj jučer, poduzevši 5 protunavala, da nam preotme izgubljeno područje. Na koncu doline Seren bio je glatko suzbijen. Broj zarobljenika, dopremljenih izmedju doline Cesille i Col del Orso tečajem manjih akcija, povisio se na 442. Osim toga smo zaplenili nekih 20 strojni pušaka i jedan maleni opkopni top. Naša izvidnička odeljenja stoje s neprijateljskim prednjim odeljenima na uzvisinama Nozzole (Judikarije) i istočno od Moria (Langharina) u živahnom boju. Kod toga su dopremila nekoliko zarobljenika te zaplenila vrhu toga 4 minometa. U dolini Brente prenerazismo kod zatvora Grotelle jednu malu postojanku, koju smo zarobili. Neprijateljsko je postojanko delovalo osobito uzduž Piave, u predelu Montella i izmedju Fagase i Fossalia smetajućom paljbom. Naša saveznička su letala uspešno bombardovala vojničke uredjaje kod Levica (dolina Lagharina) i neprijateljska letališta u dolini Ečave i u mletačkoj ravnici. Oborili smo 3 neprijateljska aeroplana i jedan pripeti balon.

Amerikanski izveštaj od 16. rujna: Sem mesnih bojeva, kod kojih smo privedi zarobljenika, porasla je topnička i letalačka delatnost. S odeska St. Mihela ništa nova.

Izveštaj istočne armije od 15. rujna: U jutro napadoše po izdašnoj topničkoj pripremi srpske i francuske čete na neprijateljske obrambene uredjaje u brdovitom području kod Dobropolja. Čitava je prva bugarska linija u širini od 11 kilometara bila usprkos poteškoćama područja osvojena. Brojni zarobljenici, topovi i znatni plen padoše u ruke savezničkih četa. Operacije traju dalje te se povoljno razvijaju. Na ostalim delovima fronte živahna delatnost topništva i izvidničara. Srpski i francuski letaci, koji su sudelovali u bici, podupirali su delovite napredovanje pešadije te su nabacili neprijateljske komunikacije bombama.

Austro-ugarska mirovna ponuda.

Već danas se može kazati, da austro-ugarska mirovna ponuda imade slabih izgleda. Balfour se izrazio o neč ovako: Ja ne mogu u bečkom predlogu videti mogućnost, da se cilj, koji lebdji saveznicima pred očima, mir, što bi bilo nešto više nego li puklo primirje, može uopće postići. Imade li najmanjeg izgleda uz dane okolnosti, da će takvi pregovori dovesti kraju? Ma da želim posmatrati taj predlog iz povoljnog stanovišta, ipak ne mogu da ogovorim s jednim „da“ na ovo pitanje. Pucanstvo sporazuma teži za mirom. Ali nije tako bezdasto, kako si umišljaju neki ljudi kod središnjih vlasti. Pregovaranja su posvema bez koristi; a bila bi samo onda moguća, kad bi državici središnjih vlasti obradili ovo pitanje u posve drukčijem duhu, nego li je onaj, kojim su oduhovljeni. Iz toga zaključujem sa mnogo srdžbe ali ipak sa malo sumnje, da pokušaj nije bio poduzet za to, da se postigne mir i sporazumjenje, već da oslabi naš položaj. — Jedn odreštitje izjavlja se o mirovnoj noti „Daily Express“, koji piše, da se ova mirovna ponuda ne može nikako prihvatiti. Ententini uveli, da su posve jasni: Belgija i Francuska se imadu isprazniti. Brest-litovski mir i onaj u Bukareštu imadu se anulirati. Nemačka ima pristati na pravo samoodredjenja naroda. Konačno, da ne može biti govora o miru, dok Nemačka ne napusti svoje neprestano glagolanje o obrambenom ratu. — „Daily Telegraph“ veli, da je mirovna ponuda posve općenito stlizovana i da je posve neiskrena. Drugo je pitanje, za što je Austro-Ugarska sada ponudila ovu mirovnu izjavu. Biće, da je razlog taj, što su centralne vlasti uverene o tome, da ne mogu iznuditi mir na bojnopolju.

Najviše besne protiv mirovnog koraka talijanske novine, ali regbi, da je Italija Ahlova peta antantne solidarnosti, da bi ona najpre sklopila mir. Ona se u svemu razilazi od ostalih alijanci, pa po svoj prilici i u tom pitanju. Nije baš to odlučne važnosti, što pišu ove novine, ako „Corriere della Sera“ nazivlje mirovni korak monarkije „kulturam baccia“ ili ako „Idra Nazionale“ preporuča

Talijancima neposredni boj proti Austriji. Talijanske novine ne uzimlju ove izleve mržnje tako tragički, pa ni talijanski državnici svoje ratoborne izjave.

Niže donosimo neke najnovije primedbe engleskih i američkih novina.

New-York, 17. (D. u.) Javno mnjenje i novine Udruženih Država zabacuju s nekim iznimkama nedvoumno korak austro-ugarske vlade, kojega označuju kao deo kampanje teutonske pod-muklosti.

London, 18. (D. u.) Reuter. Austro-ugarskom notom bave se još uvek novine u prvom redu, a mišljenje novina podudara se s mnenjem, izraženim jučer od engleskog ministra vanjskih posala Balfoura. Konservativni „Daily Telegraph“ piše, da nota nema uopće nikakvog izgleda na uspeh. I „Morning-Post“ povladjuje držanju Balfoura. „Star“ izjavlja, da Nemačka mora izaći iz svog militarističkog pakla te otvoreno izjaviti, da se odriče militarističke pohlepe u Rusiji, Rumunjskoj, Belgiji i drugde. „Pall Mall Gazette“ ističe, da se o glavnim engleskim mirovnim uslovima ne može raspravljati. Valja ih ili prihvatiti ili otkloniti.

Wilson otklanja austro-ugarsku ponudu.

Washington, 18. (D. u.) Reuter. Državni tajnik Lansing obelodanjuje sledeću izjavu. Ovlašteni smo od predsednika Wilsona na izjavu, da ćemo na austro-ugarsku notu, koja predlaže neformalnu konferenciju ratujućih stranaka, dati sledeći odgovor:

Vlada Udruženih država nalazi, da može na predlog austro-ugarske vlade podati samo jedan odgovor. Ona je opetovano i potpunom iskrenošću saopćila uvete, na temelju kojih bi Udružene države pomislile na mir te ne će se odazvati nikakvim predlozima za jednu konferenciju o jednoj stvari, u kojoj je jasno obrazložila svoje stanovište,

* Medjuallirska socijalistička konferencija i naša mirovna ponuda. London, 17. (D. u.) Reuter. Predsednik medjuallirske radničke konferencije izjavio je obzirom na austro-ugarsku mirovnu ponudu, da je dužnost prisutnih, da ispituju svaki korak za mir. Henderson je za tim saopćio, da ruski odaslanici nisu došli na konferenciju, ali Balfour da mu je javio, da su dobili putnice i da će s prvom ladjom admiralstva krenuti iz Bergena.

* Za slobodu i ujedinjenje Poljske. Krakov, 16. Danas se je ovde održala skupština zastupnika poljskih pučkih stranaka Galicije i kraljevine Poljske, u kojoj se je jednodušno zaključilo, da jedino poljski narod ima odlučivati o budućnosti Poljske i traži neodvisnost, ujedinjenje svih poljskih zemalja i izlaz na more. U isti je mah zaključeno, da se priredi sastanak svih pučkih stranaka Galicije i kraljevine Poljske u Varšavi.

* Češki kler protiv praškog nadbiskupa. Već odma nakon najmenovanja grofa Huyna za nadbiskupa praškoga videlo se, da on nije nikako u volji ni velikoj masi čeških katolika, ni češkomu kleru a ni češkom klerikalnom veleposedu, milno čije je volje bio najmenovan Huyn na mesto nadbiskupa, praškog Čeha baruna Skrbenskog. Nu još više se razmahao pravi pokret protiv nadbiskupa Huyna, kad je ovaj počeo sa progonom zdušnog češkog klera a sa protežljanjem nemačkog svećenstva. To protučesko držanje terao je grof Huyn tako daleko, da nije htio krizmati Čeha na ime Libuša, Jaroslav, Veceslav, već preporučao imena Rudolf i Wilhelm. Vrhunac je bio, što je nadbiskup Huyn pošao na sastanak nemačkih biskupa u Tuldi. Za to se je i o. Zahradnik tako oštro izrazio o nadbiskupu Huynu.

* Buntovni pamflet u Nemačkoj? „Reuterov“ dopisnik na engleskoj fronti javlja od 7. septembra: Nemački zarobljenici potvrđuju, da u nemačkim redovima kruži veliki broj buntovnih pamfleta; neki vojnici petnajste divizije, koji je bio nedavno na dopustu, veli, da su mu neki bavarski vojnici, sa kojima se je našao u društvu, pokazali više revolucionarnih pamfleta, koji se u velikom broju šire između njih. Ti pamfleti su žestoki, upravljani proti Pruskoj i zakinju vojnike, da se ne bore. Bila to posledica te propagande ili ne, sigurno je, da se ove upute do stanovite mere slede. Više zarobljenika, koji su zarobljeni u ponedeljak, tuže se, da

nisu dobili nikakve potpore od mitraljeza. Ispitivanje učinjeno u toj stvari, pokazuje, da su se tri satnije mitraljeza predale, a da nisu ni hica ispalile, a jedna druga, da nije upotrebila nego jednu samu od svojih mitraljeza. Zapovednik ove satnije bio je sretan, da je bio zarobljen a general, koji zapoveda 234. divizijom, tuži se, da mora kažnjavati svoje ljude za to, što prave rane jedni drugima. — Ove su vesti očito tendenciozne, kako bi se što više uzdržalo ratno raspoloženje u antantnim narodima.

* Jalove nade Slovaka u novu razdeobu županija. Slovačke „Narodne Novine“ iz Turčanskog Sv. Martina pišu: „Već smo pisali o tome, kako vlada radi na pripremanju nove razdeobe županija, primerice: od četiri gornjo-ugarskih županija namerava sada urediti dve. Prema najnovijim verzijama otpočeti će ovih dana u ministarstvu većanja o toj stvari. Iz Sedmogradske pozvani su na većanja: bivši ministar Ivan Šandor, grof Štepan Bethlen, Gabriel Ugron, Alexander Beer, profesor Mihajlo Rotz i zast. Štepan Lazar. Ova nam imena najbolje svedoče, kakova će biti buduća razdeoba županija. Grof Štepan Bethlen najžešći je protivnik Rumunja, a Mihajlo Rotz kroz petnaest je godina u svojim spisima pokazao toliko neprijateljstva spram nemačkih naroda, kao možda nitko do-sele. Sa sviju strana čuju se glasovi o pomirenju i o preustroju država i naroda, samo u Ugarskoj još uvek imadu reč ljudi, čije se vreme već preživelo.“

* Talijanski ministar predsednik otputovao u Pariz. Chiasso, 17. (D. u.) Polag vesti „Agenzia Stefani“ iz Turina proputovao je talijanski ministar predsednik jučer kroz ovaj grad na svom putu u Pariz.

* Rat na moru. Berlin, 18. (D. u.) Wolffov ured javlja: Naše podmornice u Sredozemnom su moru potopile 19.000 brutto registarskih tona neprijateljskog ladjevnog prostora.

* Neograničeni zajam u Francuskoj. Pariz, 17. (D. u.) Havas. Ministar financija, Klotz, predložio je komori zakonsku osnovu, tleću se podignuća zajma u neograničenoj visini. Naslovi tog zajma opstojaće u slobodnoj, 4-postotnoj, većitoj renti, koja se kroz 25 godina neće konvertirati.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Moskva, 16. (D. u.) Prema izveštajima, priopćenim u novinama, povukle su se sovjetske čete na više mesta južnog odseka i na severnoj fronti u smeru na Arhangelak usled jakog neprijateljevog pritiska. Iz Samare javljaju novine, da se velik broj Čeha nečka otići na frontu.

Petrograd, 16. (D. u.) Polag „Pravde“ došlo je na fronti kod Arhangelaka do okršaja između četa boljševika i englesko-francusko-američkih odeljenja. U tom su boju najpre pobedili boljševici. Englesko odeljenje, koje je neprijatelju priteklo na pomoć, suzbilo je ruske čete, koje su bežale u neredu i panici.

„Neue Zürcher Zeitung“ javlja: Konovalov i Treťjakov, bivši ministri u kabinetu Kerenskoga, oboje su teško u tamnici te su bili prevezeni u bolnicu. — Usled seljačkih nemira, koji već 12 dana traju u moskovskoj guberniji, ostala je Moskva već 12 dana bez kruha. Prošle sedmice nije pučanstvo uopće dobilo kruha, već 2 funta krumpira i 200 grama riže. Gubernijski je grad Tula bio osvojen po seljacima. Buntovnički seljaci opstreljavaju Nižnij Novgorod.

Domaće vesti.

Glas sa fronte. Neugodno iznenadjen čitam vašu vest: „Prisiljeni okolnostima, obustavićemo naš dnevnik i. X. t. g.“ Što zar ipak ne možemo izdržati? Koji list sada čovek može čitati? Naši u banovini nisu takovi! Dajte mi u tome pravcu saveta. — Veleštovanjem B. nadp.

Dečak, 11 godina star, imenom Ivan (Nini), izostao je pre osam dana iz roditeljske kuće. Po svoj prilici biće u gradu, u kući koje poznate obitelji ili s decom. Isti je malen, debeo; obučen samo hlačama i trikotom. Koji ga sretne, neka ga odmah preda najbližoj redarstvenoj stanici.

Prosveta.

Izšla je 3. številka „Kurenta“ s sledećo vsebino: Damir Feigel: Soba št. 69. — Manica: Najveći blagoslov. — Ferdo Plemič: Pravilice za odrasle: 4. O odseku za ljudski blagor. — Bahun: Valeji. — Jože Plot: Politika gospoda Matevža. Ustrezl vsakemu! Tudi mecen. Pozor na papirnato blago! Izpremenjene vrednote. Napačno razumei, za naše gospodnje. Netaktnost. — V prilogi: Njegova zadnja želja. Neverjetni Tomaž. Narobe svet. Pozna jo! Vedno „nobel“. — Listnica uredništva. — Silke: Maksim Gašpari: Naši zvonovi. Homatije v Rusiji. — France Podrekar: Sedem kranjskih Švabov, ali „joj tabi, Korošec!“ „Durchhalten!“ — Arch Smrekar: Razžaljeni berač. Slovenske titularne žene in neveste Madžarov. Gospod sodarski pomočnik v jeseni 1918. — „Kurent“ velja do konca tekočega leta 10 kron in se ga naroča v upravnistvu „Kurenta“ v Ljubljani, Stari trg 19. — U Pull se prodaje „Kurent“ u dućanu Fajt, ulica Barbacani.

Vojničke i mornaričke vesti.

U službu dolazi: Garnizonsko nadzorstvo: Nadporučnik Mallpeter; lučko lečničko nadzorstvo na brodu Njeg. Veličanstva „Alphi“; lečničko nadzorstvo u vojarni ratne mornarice: llinjski lečnik dr. Teichmann.

Mali oglasnik

Mlade svinje
daju se za živež (žito).
Adresu daje uprava lista.

Velik izbor
listovnog papira
u mapama i kutijama
preporuča
Jos. Krmpotić - Pula.

Rabljeno pokućstvo
kupuje i prodaje tvrtka
PHIP BARBANIĆ
Šišanska ulica.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“

Knjige. Berta pl. Sutner: „Dolje s oružjem“ — „Pjesme Mihovila Danka“. — Krilež: „Pan“ Pjesme. — „Prvi Maj“, drama. — M. Vukojević: „Šabrane pripovijesti“. — Upton Sinclair: „Industrijski Velikan“. — L. Tolstoj: „Hadži Murat“. — Krapotkin: „Omladini“. — „Močvara“, roman iz čikaških klaponica. — Otto Braier: „Skupoća“, mogu se dobiti u Podružnici Jos. Krmpotić, Pula, ulica Franje Ferdinanda br. 3. — Narudžbe se opremaju brzo i točno uz pouzeće.

Novo izašle knjige

Humoristične knjižnica. Lav N. Tolstoj: Tri smrti čim ljudi žive; Arhadij Everčenko: Bezobraznici i druge humoreske, mogu se dobiti u podružnici Jos. Krmpotić, Pula, ulica Franja Ferdinanda br. 3

Setite se naše požrtvovne „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

ZIVNOSTENSKA BANKA

PODRUZNICA U TRSTU, Via Ponte Rosso 7. Vlastita palača.

Dionička glavnica: K 120.000.000.—

Pričuva: K 41.500.000.—

Obavija sve bankovne, burzovne i mjenjačne poslove najkulantnije.

Brzojavni: Živnostenska - Trst.

CENTRALA U PRAGU UTEMELJENA 1868.

Telefoni br.: 2157, 1078, 1009.

PODRUŽNICE: Beč, Brno, Budapejovics, Friedek-Mistek, Karlsbad, Král. Hradeo, Iglava, Klatovy, Kolin, Krákw, Lwów, Melnik, Mer.-Ostrava, Olomou, Pardubice, Plsek, Pílanj, Praetajov, Reichenberg i Tábor.

Isposlata: OPATKA

Isposlata: GRADEK

